Plutonium 74 sulatti loppuunmyydyn Olympian, vaikka yhtyeen edellisestä albumista on jo pieni ikuisuus

18.11.2019

Ylermi heruttaa efektiä. Kuvat: Ilkka Valpasvuo

TUOREIMMAT

Parasta juuri nyt (8.4.2020): Jeanne Dielman, Kuvatus, Reply All, Harry Potter, Niemenranta, Reuharinniemi
8.4.2020

Poikkeustila #8: Sari Andersson
8.4.2020

Uusi kirja kertoo Jouni Kaipaisen henkilökuvan kautta myös palasen suomalaisen musiikin lähihistoriaa
7.4.2020

Parasta juuri nyt (7.4.2020): Pearl Jam, The End of the F*ing World, Lähtökäsky, Don't Hug Me I'm Scared**
7.4.2020

40 erinomaista sarjaa ja ohjelmaa koronan aikana katsottavaksi – Kulttuuritoimituksen vinkit

Vaikka Plutonium 74 ei olekaan ollut kovin aktiivinen, riitti helsinkiläisyhtyeen takuuvarma tanssihurmio myymään Olympian liput viimeiseen asti. Paikalla oli Ilkka Valpasvuo.

Psykedeelisen rytmimusiikin sanansaattajan Plutonium 74:n viime tingassa loppuun myyty keikka Olympiassa oli yhtyeen puolelta sellainen kalastelu, että ”vieläkö meillä on suosiota”. Helsinkiläisyhtyeen edellisestä albumista on aikaa 11 vuotta, eivätkä kuluvan vuosikymmenen aikana julkaistut sinkut muodosta sellaista yhtenäistä kokonaisuutta, jonka automaattisesti odottaisi johtavan uuteen albumiin.

Uutta musiikkia kuitenkin lupailtiin keikalla, joten kyseessä lienee yhtyeen uusi tuleminen. Ja vaikka ei olisikaan, kertovat loppuunmyydyt keikat niin Helsingissä kuin Tampereella, että kyllä sitä fanikantaa on. Yhtye nousi lavalle illan ainoana esiintyjänä, ja kymmenhenkisellä orkesterilla riitti kaksituntisessa keikassaan ihan riittävästi annettavaa.

Plutonium 74 on omalaatuinen musiikillinen komppania. Vaikka yhtyeen taustarytmissä soi monessa kohtaa vahvasti reggae, ei se ole yhtyeen koko totuus. Laulaja-kosketinsoittaja **Ylermi Rajamaan** räppiä muistuttava sanatiputtelu saa rinnalleen runsaasti torvia, rumpujen ohella perkussiot, useamman synan sekä kitaran ja basson kylkeen vielä viulun ja haitarin. Psykedeelinen leijuminen on enemmän mauste kuin pääasia, sillä iso osa kappaleista on enemmän tanssihuohottavaa potkua kuin huminaa. Merellisen hempeä groove on yksi luonnehdinta, joka osuu maaliin. Plutonium 74 on nimenomaan pehmeän tarttuva eikä missään kohtaa aggressiivisen päällekäyvä.

Erno tunteessa.

Yhtye on päivittänyt kokoonpanoaan. Vaikka Ylermin johdolla yhtyeen ydin oli edelleen kasassa, niin torviin oli saatu legendaariset Baabelin torvet, **Erno Haukkala** vetopasuunassa ja **Eero Savela** trumpetissa.

Keikan alku rykäistiin liikkeelle vahvasti *Peittoalueen ulkopuolella* -levyn hiteillä. Haikean aamu-usvaista maisemaa ja läkähdyttävällä tahdilla piiskaavaa laulu-blaastia toimivasti yhdistelevä *Pilvikumpujen laet* edustaa yhtyeen psykedeelisempää laitaa. Yksi bändin suurimmista hiteistä, torvivetoinen *Alakerran orkesteri,* toimi yleisön lämmittelyssä kuin junan vessa. Öisesti kimaltava *Kaisa meni diskoon* -hitti svengasi samoin tanssijalkaan vetoavasti.

Mutta sitten siirryttiin uudempaan. Kuultiin vuonna 2014 julkaistu raukean keinuva *Jäähai* – eli holkeri, kuten Ylermi välispiikissään sivisti. Tuorein sinkku *Jonotusmusa* sai peräänsä *Tuubajuuban* toimivan ”älä soita tuubaa – soita tuubaa” -vuorolaulun, jossa haitaristi **Olli Rautiainen** otti vielä toisen trumpetin käyttöön. Yhtye soitti myös sellaisia biisejä, joita en heti tunnistanut, eräskin cowboy-tarina oli kuulemma pöllitty toiselta omalta bändiltä.

Olli ja Eero vakavalla naamalla.

Loppuunmyydyn salin ahtaus herätti kysymyksen oliko Olympian lipunmyyntikapasiteetti jopa hiukan turhan suuri? Itse kävin keikan alkuun nappaamassa kuvat eturivistä ja jouduin tunkeutumaan sieltä väljemmille vesille todella tiiviin ihmismeren läpi.

Muistatko tämän laulun -kappaleen soidessa mieleen jäivät poikkihuilu, ufo-soundit ja komeasti stemmattu kertosäe. Kesäisen leppeä *Radio menee ylös*, letkeän iloinen reggae *Pertin hokkarit* ja rouva Marjaanan armeijaa ruotiva *Kipot ja kattilat* annostelivat kuuloluihin sitä leppoisampaa puolta. Masurkan ja rautalangan mausteita hyödyntävä *Lokkien sulkia* jotain muuta, vaikka se levymuodossa onkin aika seesteinen.

Huuliharpun ja akustisen kitaran aloittama *Pasilasta* sai ”fasistimaa”-huudolla runsaasti vastakaikua. Huohottaen sanapudoteltu *Aleksis Kiven kadulla* nautti pehmeästä taustalla soivasta riffistä. Yleisön vahvasti mukana laulama *Ruisleipää ja lakipykäliä* sai encoressa peräänsä vielä *Putoaako poikamme taivaalta* -rallin ja luonnollisesti *Loppulaulun*, joka on viimeiseksi biisiksi suunniteltu ja sellaisena kiihdyttelee osuvasti päätöksen.

Mutta mutta, ei siinä ollutkaan vielä kaikki, vaan vielä pisteltiin afrobeatillä laukkaava *Porkkana ja nauris* sekä reggaena nytkivä *Elämän perusasioita*. Ja vielä niidenkin jälkeen yhtye jaksoi herutella kipakan *Kallioon*.

Ilkka Valpasvuo, teksti ja kuvat